

Šta je novega?

Natječaj za sponzorstvo 2008.

**Nova knjižnica i
multimedijalni centar
kao generator kulture**

**Projekt Javne ustanove
Park prirode Medvednica**

**Dječje ekološke radionice
na 13. Sa(n)jam knjige**

**Zašto nema više knjiga o zaštiti
klime na policama naših knjižara?**

Ca je novega?

EKO DOSTAVA DOVAŠIH VRATA

Polaznici "Male škole ribolova" i članovi Društva športova na moru Koromačno dostavljaju "Ca je novega?" od vrata do vrata lokalnoj zajednici oko Koromačna.

Drage čitateljice i čitatelji,

"Energija je... to je kao struja koja ide našim tijelom. Bez nje ne bi imali mnogo stvari!"... "Ja sam nacrtao stroj koji ide na sunce i isijava energiju."... "Ima oči za skupljanje, a uši za izbacivanje solarne energije, a ove gume iz usta mu služe za usisavanje vode"... Čitajući reportažu s ekološke radionice na Sajmu knjiga u Puli, ostala sam oduševljena ovim riječima. Uz mali poticaj i priču o energiji, djeca su pokazala nevjerojatnu kreativnost. Pogledajte slike raznih strojeva koje su izmislili! Pitam se samo: zašto samo manji dio tog stvaralaštva ostane kad odrastemo? A od znatiželjne djece postanemo nikad zadovoljni kritičari.

Da se ne bih krivo izrazila: kritika je dobra. Međutim, samo ukoliko je stvaralačka i pruža konstruktivne prijedloge za poboljšanje. Kao, na primjer, na evaluacijskom sastanku projekata kojima je Holcim pomogao prošle godine. Tamo je naglasak bio na učenju: svatko od nas čini greške, ali ima i brojne uspjehe. Korisno je kad možemo učiti i na greškama i na uspjesima drugih. Štedimo vrijeme i stvaramo krug ljudi koji nam uvijek može uskočiti na pomoć.

Sva sreća da ima takvih ljudi koji se, osim sebi samima, u životu okreću i ljudima oko sebe i uvijek nađu vremena nekome pružiti potporu, lijepu riječ, lijepu gestu. U ovom broju možete pročitati nekoliko takvih motivirajućih primjera.

A prilike za veselje uskoro će nam ponuditi i maskare. Uvod upravo u tu atmosferu daje Vam priča iz Koromačna kojeg je već sredinom siječnja zahvatilo šarenilo, muzika i ples. Pridružite se, namaškarajte, plešite i veselite... Možda dobijemo malo onog dječjeg, stvaralačkog duha s početka ovog uvodnika.

Vaš Holcim,
Julija Škoro

s a d r Ź a j

Plovanija	Uvjereni smo u dobro gospodarenje i ozbiljnost novog većinskog vlasnika	3
Lepoglava	Od bijelih fratrov do bežičnog interneta	4
Koromačno	Maskare preuzele ključeve Općine Raša	6
Raša	Niste zaboravljeni i napušteni	7
Bistra	Projekt Javne ustanove Park prirode Medvednica	8
Labin	Nova knjižnica i multimedijalni centar kao generator kulture	10
Reportaža	Sa(n)jam knjige u Istri	12
Reportaža	Superstrojevi iz budućnosti	13
Labin	Korisno i zanimljivo	16
Buje	Humanost na djelu	18
Reportaža	Evaluacijski sastanak 2007.	19
Aktualnosti	Općina Raša	22
	Općina Lepoglava	23
Ribe i recepti	Oslić – najrasprostranjenija bijela riba u Jadranu	24

Ca je novega?

tromjesečne novine za lokalnu zajednicu

Nakladnik:

Holcim (Hrvatska) d.o.o.
Koromačno bb
52222 Koromačno

Glavna urednica:
Julija Škoro

Uređuje:
Moreno Bartolić

tel: 052 876 236
fax: 052 876 240
e-mail:
odrzivi-razvoj-hrv@holcim.com
www.holcim.hr

Grafička priprema:
Borovac i Bence d.o.o.

Ova je publikacija
tiskana na recikliranom
papiru.

Ca je novega? pripremamo za Vas – javite nam
o čemu biste željeli čitati!

Razgovor s bujskom gradonačelnicom Lorellom Limoncin Toth

Uvjereni smo u dobro gospodarenje i ozbiljnost novog većinskog vlasnika

Velikoj Holcimovoj poslovnoj obitelji sredinom 2007. godine pridružilo se i bujsko poduzeće Plovanija Kamen, s proizvodnjom kamenih agregata (drobljeni kamen). Sam kamenolom i tvornica betona smješteni su u naselju Plovanija, u blizini granične crte sa Slovenijom.

O tome što će dolazak velike kompanije Holcim na područje Bujštine značiti za Buje, te o ostalim pitanjima vezanim uz suvlasništvo Grada, razgovarali smo s bujskom gradonačelnicom Lorellom Limoncin Toth.

▼ Ozbiljnost novog većinskog vlasnika za Grad Buje znači jamstvo za dobro gospodarenje. Odmah po preuzimanju poslovanja, predstavljen nam je plan sanacije i uređenja kamenoloma. Vidljivo je i da je već uređen sam ulaz u kamenolom, što je dobro, naročito što se taj pogon nalazi na glavnoj prometnici koja predstavlja ulaz u Hrvatsku. Nadamo se i dalje pozitivnim kretanjima u Plovaniji.

Je li bilo razmišljanja o prodaji vašeg udjela u vlasništvu Plovanije Kamena?

▼ U posljednjih nekoliko godina bilo je više upita za otkup poslovnog udjela Grada, ali Grad Buje nije utvrdio interes za prodaju svog udjela. Prvo, dosadašnje poduzeće je dobro poslovalo i ostvarivalo dobit, pa tako i Grad razmjerno svom udjelu. Također valjani razlog za neotuđenje udjela je bila činjenica da je Grad po propisima RH obavezan održavati i gospodariti nerazvrstanim cestama na svojem području, pa nam je suradnja s kamenolomom omogućavala pribavljanje potrebnih materijala za nasipavanje i asfaltiranje cesta. Treći razlog je bila činjenica da

se ranija uprava, a uvjereni smo da će se nova još više, pridržavala propisa o zaštiti okoliša.

Svaki posao vezan za eksploataciju kamena, nameće pitanja vezana za zaštitu okoliša. Kako ste zadovoljni u tom segmentu?

▼ Još ranije je izrađena studija utjecaja na okoliš, dobiveni su vodopravni i drugi uvjeti, kao i sve dozvole kojima se odobrava daljnja eksploatacija tehničkog građevnog kamena i utvrđena je prihvatljivost zahvata na okoliš. To je bio uvjet za dobivanje koncesije.

Da li je bilo primjedbi sugrađana vezanih za rad kamenoloma, za eventualnu prašinu ili za eventualno nepovoljnu sliku koju može stvarati dojam postojanja kamenoloma odmah na ulasku u Hrvatsku?

▼ Svjesni smo takvih mogućih primjedbi, ali u posljednjih godinu dana nismo imali ni jednu prijavu ili primjedbu stanovnika koji žive blizu kamenoloma o eventualnom zagađivanju prašinom, bukom ili o drugim štetnim utjecajima vezanim za rad u kamenolomu. Ukoliko se vlasnik i dalje bude držao propisa, a nema razloga da tako ne bude, nadam se da će posao i dalje teći na zajedničko zadovoljstvo.

Kakva je budućnost te lokacije, s obzirom na blizinu granice i glavne prometnice?

▼ Buduća prostorno-planska namjena prostora kamenoloma, po okončanju eksploatacije nije detaljno definirana. Jedan dio kamenoloma nalazi se u građevinskom području i u tome dijelu je ulaz i dio koji se proteže sjeverno od ulaza, uz državnu prometnicu. O sudbini cijele lokacije moći ćemo govoriti kasnije.

Svaki posao vezan za eksploataciju kamena, nameće pitanja vezana za zaštitu okoliša

Predstavljeni su programi ukupnog razvoja, TCIC-a i bežičnog interneta

Od bijelih fratrov do bežičnog interneta

Javna uprava mora služiti svojim građanima, a ne političkim interesima

Dobitnici priznanja Grada Lepoglave

O ključnim gradskim programima na svečanosti je govorio gradonačelnik Marijan Škvarić

Dan grada njegovim je stanovnicima čestitao i varaždinski župan Radimir Čačić

Projektom ukupnog razvoja Lepoglave i programom rekonstrukcije Doma kulture za koji je grad iz pretpripravnog fonda PHARE 2005 upravo dobio gotovo milijun eura, zacrtani su osnovni pravci razvitka Lepoglave u idućih sedam godina. Koliko je taj projekt važan govori i podatak da će Dom kulture postati centar svih kulturnih zbivanja, a njegovo će otvaranje odmah otvoriti 20 novih radnih mjesta, neizravno i stotinjak. Usto, Lepoglava radi i na programu toplifikacije grada na biomasu, na razviku poduzetništva, u izradi katastra šuma privatnih vlasnika, a uključena je i u FOR-plan te u turistički projekt Haloze-Hrvatsko zagorje radi promidžbe baštine nekadašnje kulture pavlina.

To je, među ostalim, na svečanoj sjednici Gradskega vijeća u povodu 8. prosinca, Dana grada i župe Lepoglava, naglasio gradonačelnik Marijan Škvarić te videoprojeksijom brojnim gostima predočio što je sve u gradu sagrađeno u prošlim godinu dana. U predstavljanju programa sudjelovali su i Emil Tkalec iz AZRE i Dragutin Čehok iz tvrtke Inter In.

Predsjednik Gradskog vijeća Robert Maček istaknuo je da zasluge za napredak Lepoglave idu i Vladinim mjerama decentralizacije kojima je proračun "pojačan" s dodatnih 6 milijuna kuna, a tome treba dodati i 2 milijuna kuna potpora iz raznih državnih fondova te donacije (Novo posredovanje) vrijedne dodatnih 2,6 milijuna kuna.

Predsjednik udruge mladih Hrvoje Kovač na efektan je način, uspostavljanjem video-veze, predstavio i program bežičnog interneta kojim će se pokriti cijelo gradsko područje. Čestitke domaćinima uputio je i varaždinski župan Radimir Čačić:

– Primjer na koji se radi u Lepoglavi način je razmišljanja koji već godinama funkcionira u Varaždinskoj županiji, a to je da javna uprava mora služiti svojim građanima, a ne političkim interesima. U razdoblju koje je pred nama, a u kome predstoji i ulazak Hrvatske u EU, doći će do decentralizacije sredstava, a ona će za sposobne gradove i općine uroditi novom šansom. Što se tiče Varaždinske županije, mi ćemo i dalje nastaviti komunikaciju s EU, u kojoj smo i dosad bili najuspješniji u Hrvatskoj – poručio je Čačić.

U povodu Dana Grada Lepoglave priređen je veličanstveni vatromet

Bistra Jastrebarsko Karlovac Klana Koromačno Kukuljanovo Labin Lepoglava Lučko Očura Plovanija Raša Zabok Zadar Zagreb

Natječaj za sponzorstva

Mi u Holcimu motivirani smo da sudjelujemo u procesu održivog razvoja, i zbog toga svakodnevno donosimo poslovne odluke koje doprinose poboljšanju kvalitete života u zajednicama u kojima radimo i živimo.

Zato i ove godine pozivamo sve neprofitne organizacije, udruge i škole da nam pošalju svoje idejne projekte na temu:

- Zaštita okoliša
- Edukacija djece
- Poboljšanje kvalitete života lokalnih zajednica
- Održiva gradnja

Sve informacije o natječaju za sponzorstvo i predložak za prijavu možete pronaći na www.holcim.hr ili nazovite 098 33 41 33 (Moreno Bartolić).

odrzivi-razvoj-hrv@holcim.com
www.holcim.hr

Maškarane skupine u Koromačnu

Maškare preuzele ključeve Općine Raša

Folšarija ove godine slavi svoj "srebrni pir"

V eć treću godinu za redom, 12. je siječnja Građanska inicijativa iz Koromačna organizirala dolazak maškaranih skupina iz područja čitave Istre a i šire, kao i preuzimanje ključeva Općine Raša. Ove su godine Koromačno pohodile brojne skupine maškaranih družina i to više i brojnije nego lani. Tako su na tradicionalnom mimohodu po Koromačnu prodefilirale maškare iz Plomina, Čepića, Kožljaka, Žejana, Šapjana, Cresa, a bili su tu i Krimejski feštari, Pehlińska gospoda, Old timeri, Čiketi, Pikići, Rupljanke, Sovinjarski zvončari, Delničani, a po prvi put pridružile su nam se i maškare iz Selca.

Kad je riječ o labinskim maškarama neizostavna je maškarana skupina "Labinjonska kompanija domoća folšarija", a glavni "krivac" i vukuća snaga grupe zadužen da sve štima je svima dobro poznati "Pipica". Interesantno je spomenuti da Folšarija ove godine slavi svoj "srebrni pir" odnosno 25 godina postojanja i rada, a to je duže negoli poznati Riječki karneval.

A da maškare ne bi ogladnile Građanska inicijativa pripremila im je čak 120 litara graha ilitiga fažola, za prste polizati. A da ne bi sve ostalo na tome maškarana grupa Rupljanke ugodno je iznenadila sve prisutne mještane Koromačna počastivši ih s domaćim sirom, pršutom i baka-

larom. Svaka im čast! Aktivisti Građanske inicijative iz Koromačna ovim se putem zahvaljuju Općini Raša i "Labinjonskoj kompaniji domoćoj folšariji" & Pipici na pomoći prilikom organizacije dočeka maškaranih skupina. I tako – do sljedeće godine.

Župni Caritas iz Sv. Lovreča Labinskog u posjeti starim i nemoćnim u Domu Raša

Niste zaboravljeni i napušteni

U subotu 5. siječnja mi članovi župnog Caritasa Sveti Lovreč Labinski u sklopu naših sve češćih akcija posjetili smo štitičnike Doma za starije osobe u Raši, u kojemu su smješteni i umirovljenici s područja koja svojim djelovanjem pokriva i naš župni Caritas. Cilj je bio ne samo posjetiti već i ohrabriti i pokazati štitičnicima doma, kako nisu zaboravljeni i napušteni, i kako se još uvijek misli na njih. Ljubazno osoblje lijepo nas je primilo u pravom božićno-novogodišnjem raspoloženju, a činilo nam se kao da smo došli u neki hotel. Ali kad vidite njih onako bolesne i nemoćne, pa možda i zaboravljene od rodbine, stisne vas nešto u grudima, te suze same navru na oči. Nismo samo razgovarali sa štitičnicima, već se naš dragi sumještani Danijel Fonović pobrinuo da im svirkom na harmonici uljepša dan, zasviravši im nekoliko valcera, balun i razne druge pjesme. Bili su oduševljeni. Neki koji su mogli su i zaplesali, a drugi su sa zadovoljstvom pjevušili i vratili se u dane mladosti. Štitičnicima koji su nepokretni odnijeli smo u sobe voće, kolače i sokove. Razišli smo se svi radosni i sretni, uvijek obogaćeni novim susretima. Ovom prilikom pozivamo da se u ovakve akcije uključe i drugi, koji nisu članovi Caritasa.

U suradnju s članovima župnog Caritasa može se uključiti bilo tko ukoliko ima osjećaja za stare, bolesne i nemoćne.

Molimo da nam se prijave:

- Oni koji će s članovima župnog Caritasa odlaziti u posjete u domove za starije i nemoćne te razgovarati s bolesnicima
- Oni koji su spremni staviti svoj automobil na raspolaganje za prijevoz do domova
- Oni koji znaju pjevati i svirati i na taj način animirati i malo zabaviti štitičnike domova
- Djeca i ostali koji su spremni izraditi crteže ili nešto drugo kao uspomenu na susret sa štitičnicima

Poželite li pobjeći od gradske strke i smoga dođite na Medvednicu i prošetite Poučnom stazom Bistra

Projekt Javne ustanove Park prirode Medvednica

Postavili smo oko 50 putokaza koji vas lakše dovode do cilja

Info ploče

Na zagrebačkoj i zagorskoj strani Medvednice postoji nekoliko edukativno-turističkih odredišta poput:

- Šumske staze Bliznec prilagođene osobama sa svim vrstama invaliditeta
- Poučne staze Miroslavec koja otkriva geološke tajne nastanka Zagrebačke gore
- jedinstvenih Horvatovih stuba.

Prije tri godine Uprava Parka krenula je u osmišljavanje Projekta nove poučne staze kako bi se popularizirali obronci Zagrebačke gore koji se spuštaju prema pitomoj Bistri.

Francuski rudnici i vuglenice

U prvoj fazi Projekta izvršenoj 2006. godine, poučna staza je krenula od kamenoloma u Bistri i stigla do Bistranskog sedla. Druga, nedavno završena faza Projekta, obuhvatila je uređenje staze od Bistranskog sedla preko vršne zone Zagrebačke gore do lugarnice Oštrica. Zadnji dio Projekta stazu će od lugarnice Oštrica vratiti natrag do Bistre. Čitava staza duga je gotovo 15 kilometara i prelazi visinsku razliku od 300 do 800 metara. "Postavili smo oko 50 putokaza koji vas lakše dovode do cilja i više od 20 info-ploča na kojima su napisane glavne karakteristike prirodnih i kulturnih karakteristika tog područja", obrazložila je Tajana Ban Čurić, geolog i stručni suradnik Javne ustanove "Park prirode Medvednica".

Velika info-ploča postavljena je i na kraju skijaških staza, lokacije koja je izrazito dobro posjećena za vrijeme skijaške sezone te održavanja ženske, a od ove godine i muške utrke FIS Svjetskog kupa.

Druga faza Projekta uključila je Francuske rudnike iz kojih se u 18. st. vadilo srebro, a čiji je vlasnik grof Carion živio u dvorcu Oršić u Gornjoj Bistri. Francuske rudnike za razliku od Rudnika Zrinskih, koji su redovito izletišta školaraca, nije moguće razgledavati jer još nisu uređeni za posjetitelje. Danas postoje četiri poznata ulaza u rudnike ispred kojih su postavljene table s nacrtima hodnika koji su zbog erozije tla i padalina u vrlo lošem stanju.

U završnoj fazi uređenja poučne staze planira se izrada makete vuglenice s prikazom faza izrade drvenog ugljena kojom su se Bistrani – "vuglenari" – bavili.

Nives Farkaš-Topolnik i Tajana Ban Čurić (desno)

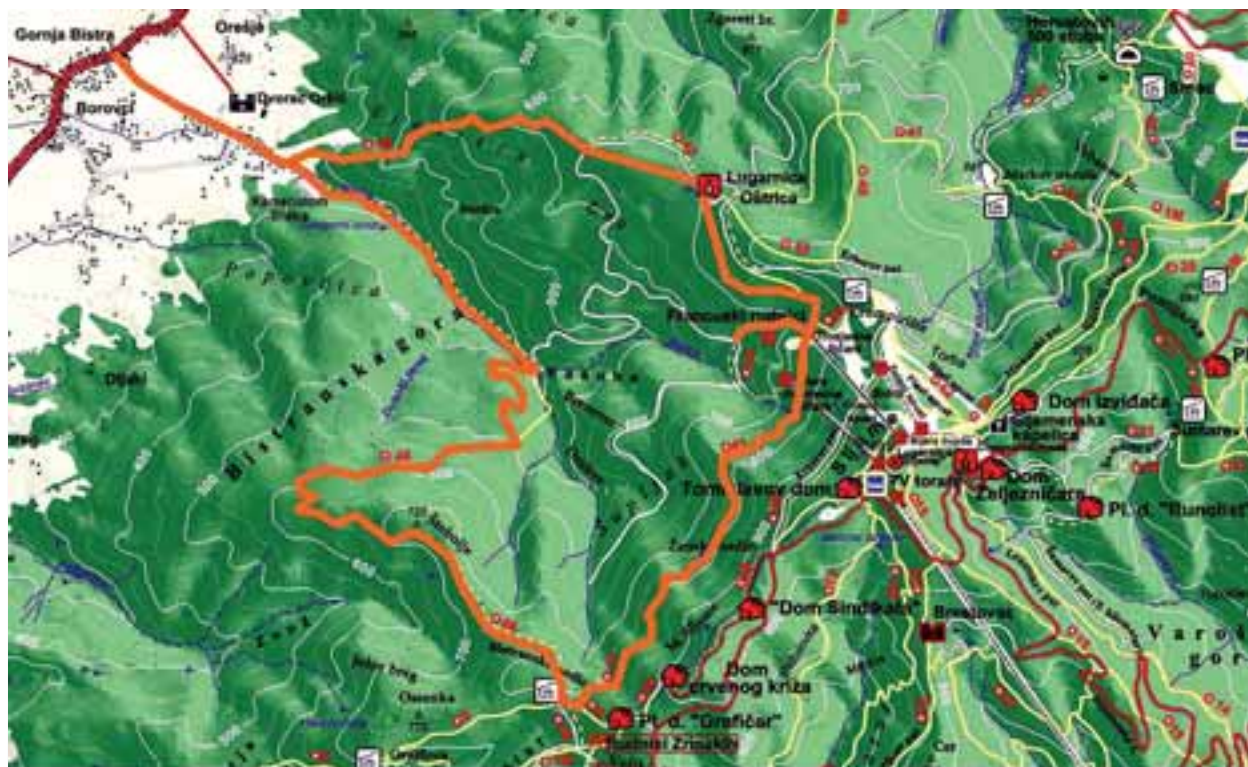
Bogata flora i fauna Zagrebačke gore

Iako je dobila ime po medvjedu, na Medvednici njega danas ne možemo naći, a prema zadnjim podacima na ovim je prostorima živio davno, u 12. stoljeću.

Od većih životinja možemo naći divlju svinju, koja usprkos uvriježenom mišljenju čovjeku neće prići ukoliko ne bi bila izazvana. U šumama Zagrebačke gore žive srne, kune, lasice, zečevi, vjeverice i velik broj ptica. U vodama Medvednice i u njihovoj blizini susrest ćete potočne rakove, mnogo vrsta insekata i poneku ribu. U špilji Veternici nalazimo zanimljivog medved-

Prezentacija u kulturnom centru Bistra

ničkog lažištipavca, endemsku vrstu koja se razvila u specifičnim uvjetima u totalnom mraku pri određenoj vlazi i temperaturi. U špiljama Medvednice žive i šišmiši, osebujne životinje koje se mnogi neopravdano boje.

Na Medvednici raste i preko 1.300 biljnih vrsta, što čini četvrtinu ukupnih vrsta u Hrvatskoj.

Svi na Medvednicu

“Budućnost Medvednice počiva upravo u njezinoj zaštiti kako bi dobro očuvane šumske zajednice takve i ostale. Holcim Hrvatska je prepoznao značaj Projekta koji radi na zaštiti prirode i njenom očuvanju za buduće generacije”, objasnila je ravnateljica Javne ustanove “Park prirode Medvednica” Nives Farkaš – Topolnik.

Za obilazak cijele staze potrebno je 6 do 8 sati hoda, no ona je osmišljena na način da joj se može prići s više strana i prolaziti u nekoliko segmenata. Stručnjaci preporučaju da posjetitelji koriste adekvatnu obuću, sa sobom ponesu dovoljno vode, obvezno kartu, te da prate markacije i putokaze.

Ljeti, kad je u gradu sparno, na Medvednici vlada ugodna temperatura, a zimi je za razliku od Zagreba njezin vrh okupan suncem. Uz 150 kilometara biciklističkih staza, brojne planinarske staze i najnoviju Poučnu stazu Bistra, Zagrebačka gora pruža idealno mjesto za odmor i rekreaciju stanovnika Zagreba i okolice.

Postavljanje putokaza

Zgrada Uprave Parka prirode Medvednica

Radionice Platforme 9,81 o Pjocalu zaključene izložbom pristiglih arhitektonskih radova

Nova knjižnica i multimedijalni centar kao generator kulture

Ideja je da prostor postane centar zbivanja, javni prostor okupljanja i generator kulture

Čak 11 radova arhitektonskog rješenja gradske knjižnice, multimedijalnog centra te samog industrijskog platoa u Podlabinu, poznatijeg kao Pjocal, izloženo je na izložbi otvorenoj koncem prosinca u Gradskoj galeriji u Labinu. Radovi su pristigli na natječaj što ga je u srpnju svojim zaključkom raspisalo labinsko Poglavarstvo. Njime je prihvaćen i program provođenja arhitektonskog natječaja koji

je izradila organizacija Platforma 9,81, te je osnovana komisija za ocjenjivanje pristiglih radova, koju su činili gradonačelnik Tulio Demetlika, dogradonačelnica Liliana Vale, predstavnici provoditelja Ester Miletić, Azra Suljić i Dino Krizmanić te arhitekti Marko Sančanić (Platforma 9,81) i Jugo Jakovčić iz Konzervatorskog odjela u Puli.

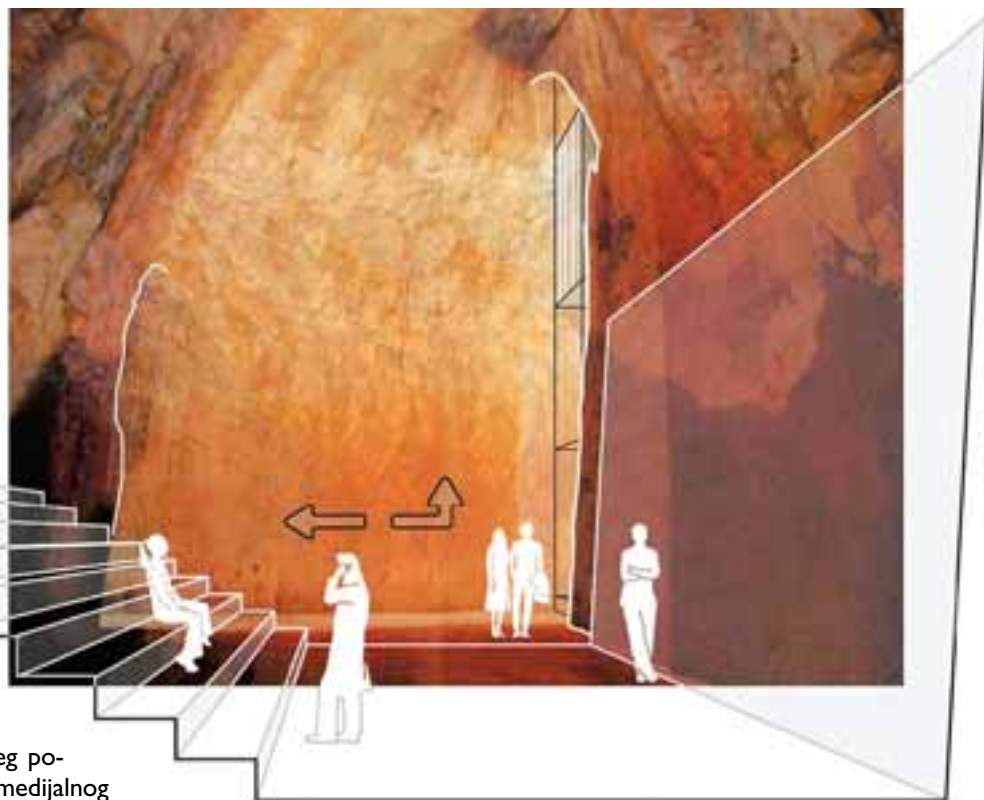
Izložbu je otvorio župan Ivan Jakovčić, obećavši prethodno potporu Županije provođenju prvonagrađenog rješenja u javnosti. Ujedno je naglasio da je Istra puna simbola, među kojima je i labinsko rudarstvo, pa je stoga uređenje knjižnice kraj bivše Upravne zgrade Istarskih ugljenokopa Raša korak k novom identitetu Labina i

Istre. Izrazio je nadu da će se projekt moći kandidirati za europske fondove. U ime nagrađene grupe arhitekata govorila je Ivana Žalac, koja je naglasila da je ideja bila da prostor postane centar zbivanja, javni prostor okupljanja i generator kulture. Zgrada se sagledavala u kontekstu okolnog prostora, kao nešto što ga nadopunjuje, a ne prekida. Bez obzira na velike visinske razlike između trgova, zgrada

povezuje funkcionalno različite okolne objekte i otvorene površine, odnosno omogućava fluidno kretanje. Formirat će se novi glavni ulaz s trga oko šahta, u području sadašnjeg podruma "Lamparne", a u zgradi multimedijalnog centra bit će objedinjeni i komercijalni sadržaji. Prisutnim uzvanicima obratio se i Žarko Horvat iz Holcima, koji je financijski podupro Platformu 9,81 u pripremnim aktivnostima i radionicama koje su dovele do raspisivanja natječaja. I sam Holcim, koji se bavi iskorištavanjem mineralne sirovine, dakle posredno i rudarstvom, nadovezuje se tako na labinsku tradiciju. Horvat je naglasio da je potporom ovom projektu Holcim želio poručiti da je važno biti uključen u zajednicu te poticati njene razvojne mogućnosti, i to ne samo gospodarske.

Liliana Vale, zadužena u Gradu Labinu za kulturu rekla je da je izložbi i arhitektonskim rješenjima prethodilo osnivanje Gradske knjižnice kao javne ustanove, što je bilo propisano zakonom. Uređenje knjižnice na Pjocalu je i korak

prema ostvarenju znatno kompleksnijeg projekta Podzemnog grada. Na otvorenju izložbe pročitano je i pismo potpore ministra kulture Bože Biškupića, koji je obećao pomoć u oživotvorenju, tj. obnovi objekata. Uz Ivanu Žalac u prvonagrađenom timu arhitekata i dizajnera bili su i Damir Gamulin, Zvonimir Kralj, Margita Grubiša, Igor Presečan i Marin Jelčić. Rješenja s izložbe objavljena su i u prigodnom katalogu "Rudnici kulture – Mines of Culture".

Pismom potpore ministra kulture Bože Biškupića obećana je pomoć u oživotvorenju, tj. obnovi objekata

Okrugli stol na temu "Zašto nema više knjiga o zaštiti klime na policama naših knjižara?"

Sa(n)jam knjige u Istri

Brošure bi se trebale dijeliti po školama da bi djeca već sad mogla učiti kako da mijenjaju roditelje

S ciljem da se potakne rasprava o uzrocima i mogućim djelovanjima na području nakladništva, a vezano za ekologiju odnosno, preciznije, zaštitu klime, Sa(n)jam knjige u Istri i Holcim Hrvatska organizirali su 10. prosinca 2007. godine u Puli okrugli stol na temu "Zašto nema više knjiga o zaštiti klime na policama naših knjižara?".

Na okruglom stolu aktivno su sudjelovali Žarko Horvat, Holcimov direktor industrijske ekologije, ujedno i moderator skupa, Ljiljana Dravec, voditeljica odsjeka za zaštitu okoliša pri Upravnom odjelu za održivi razvoj Istarske županije, Radomir Pavičević, predsjednik Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske, Moreno Bartolić iz Holcima, Egle Vošten, glavna organizatorica Sajma knjige, Olivera Pleić, voditeljica knjižare Castropola i prodajnog dijela Sajma te Sanja Rakić Frančula, voditeljica dječjih likovnih radionica. Tom je prigodom svaki od sudionika iznio svoje viđenje problema i ponudio moguća rješenja.

Sudionicima okruglog stola uvodnim se riječima prvo obratio Žarko Horvat koji je istaknuo kako je Holcimov angažman u vidu sponzorstva dječjih radionica na Sajmu knjige ove godine usmjereniji, vezan za zaštitu klime i štednju energije te je postavio pitanje zašto nema više knjiga koje progovaraju o takvim temama. Naime, ovogodišnje će se dječje radionice oslanjati na

brošuru Obnovljivi izvori energije koju je izradilo Društvo za oblikovanje održivog razvoja i koja je tiskana u 500 primjeraka. Izuzev te brošure, dostupne i na Internetu (http://www.mojaenergija.hr/index.php/me/knjiznica/za_klince), organizatorima je bilo teško pronaći ostale kvalitetne tiskane materijale na temu klimatskih promjena. Olivera Pleić napomenula je kako se u Hrvatskoj uglavnom izdaju nekvalitetne knjige i slikovnice za djecu koje se, nažalost, dobro prodaju, pa nakladnicima jednostavno nije u interesu okrenuti se ozbiljnijim temama. Sanja Rakić je, međutim, rekla kako brošure, slikovnice i upute za provedbe takvih radionica postoje, ali su djelo različitih udruga i organizacija koje imaju malu tiražu i slabu distribuciju. Na pitanje moderatora da li knjiga kao medij polako nestaje, svi su se prisutni složili s tvrdnjom kako bez opipljivog materijala, bilo to knjiga ili brošura koja se lista i proučava, ne bi bilo ni pozitivnih efekata. Ljiljana Dravec navela je primjer brošure o recikliranju otpada koja je odgojila cijelu jednu generaciju četvrtih razreda prije nekoliko godina dok je Pavičević dodao kako bi se brošure trebale dijeliti po školama da bi djeca već sad mogla učiti kako da mijenjaju roditelje. Dravec je zaključila kako bi stoga trebalo više poraditi s onima koji takve projekte i provode.

U završnom dijelu okruglog stola sudionici su se složili oko toga da na knjigama treba raditi u suradnji sa strukom to jest grupama stručnjaka na pojedinim poljima, a izraženo je i zadovoljstvo otvaranjem ovakve vrste rasprave.

Dječje ekološke radionice Holcima i DOOR-a na 13. Sa(n)jam knjige u Istri

Superstrojevi iz budućnosti

“Energija je... to je kao struja koja ide našim tijelom. Bez nje ne bi imali mnogo stvari!”

Nemoguće je u nekoliko redaka nabrojati što sve stane u desetodnevni program 13. Sajma knjige u Istri koji se ove godine održao od 6. do 15. prosinca i koji nas je sve dobro zagrijao pred nastupajuće blagdane i omogućio da lakše i brže pregrmimo ovogodišnju hladnu zimu. Sajam su ove godine pohodili mnogi domaći i inozemni gosti, novinari, ljubitelji knjiga i znatiželjnici. Razgovaralo se, debatiralo, predstavljalo, uručivale su se nagrade, otvarali festivali i novi gradski prostori, ali niti jedan program, ma kako dobar bio,

nije se, količinom malih-velikih pametnica, energije i entuzijazma, mogao mjeriti s dječjim kreativnim radionicama Holcima i DOOR-a koje su od ponedjeljka do petka u jutarnjem i popodnevnom terminu u Dom hrvatskih branitelja. Skriveni iza zida knjiga i zelenih kutija na kraju Plavog salona i na samo za njih pripremljenoj pozornici, mlađi su osnovnoškolci kreirali nove (i bolje) svjetove na temu obnovljivih izvora energije koju su strpljivo i stručno obrazlagale

voditeljice dječjih likovnih radionica Sanja Rakić-Frančula i Vesna Mileta.

“Evo stiže nam sada još desetak djece iz istog razreda tako da će ovdje biti malo gužve, no nema veze. Ne bi bilo u redu da pola razreda dođe, a druga polovina ostane kući, tako da ćemo se neka-ko snaći. Svake godine interes je sve veći.” – govori Vesna.

I dok se skupina znatiželjnih i veselih četvrtša iz medulinske osnovne škole Mate Demarin bučno razmještala po pozornici, pokušavamo doznati nešto više od voditeljica:

“Radimo tako da djeci prvo objasnimo temu odnosno da ih uputimo u to što je energija i koji su to obnovljivi i neobnovljivi izvori energije, a zatim se podijelimo u grupe i izrađujemo “idealni” stroj iz budućnosti. DOOR-ova knjižica služi nam kao baza, a posebno je korisna kada želim objasniti složenije termine poput vjetroelektrana, turbina ili sunčevih kolektora. Djeca već sada puno znaju i puna su informacija tako da me svaki put iznenade. Kada je izum gotov, jedan iz grupe uvijek pred svima prezentira zajednički rad.” – kaže Sanja.

“Energija je... to je kao struja koja ide našim tijelom, uzvikuje Lucija, Bez nje ne bi imali mnogo stvari!” nastavlja, zadovoljna jer je upravo primi-

Odrasli su tako kroz riječi, crteže i prve prototipe mogli saznati kako izgledaju i po kojem principu rade Elektraboz, Karimo, Kroki, vjetroelektričar Doki, grabilica Robi, vodeno-kišni sunčev stroj Solaris te mnogi drugi

la pohvalu jedne od teta. Ohrabreni priključuju se i ostali, prvo tiho zatim sve jače.

“Ima oči za skupljanje, a uši za izbacivanje solarne energije, a ove gume iz usta mu služe za usisavanje vode. Zove se Perpetuum mobile solaris” objasnjavaju nam iz “ženske” grupe koju predvodi Valerija.

S druge strane, ponešto bučnija grupica sastavljena od četiri dečka i dvije cure, isprva se baš ne slaže oko toga što je to obnovljivo, a što neobnovljivo.

“Zašto ja moram uvijek raditi s dečkima?” žali se Lucija dok Anamarija povlači veliki papir prema sebi, molećivo pogledavajući Alana i Vedrana. Vraćamo se nakon desetak minuta i na onom istom papiru pronalazimo sljedeće:

"Nikola Tesla je izmislio struju. Bez energije se ne bi mogli kretati, igrati se, jesti i uopće biti živi. $E=mc^2$. Tu je formulu izmislio Einstein."

"I samo da znate, ako se potroši ta energija onda se šezdeset posto snijega otopi i dvadeset posto se more digne. Ili deset, nisam siguran." nadopunjuje netko iz grupe koji je želio ostati anonimn.

Nakon što osmisle i izrade svoje strojeve, a za to su im na raspolaganju otprilike dva sata, male kreativce čeka obavezni obilazak Sajma. I dok oni prevrću i listaju slikovnice pitamo ih kako im je bilo:

"Meni je na radionici bilo super", veli Sandi "a najbolje mi je bilo kada smo pravili strojeve."

"Ja sam nacrtala stroj koji ide na sunce i isijava

energiju. Može ga se vidjeti tamo", kaže mi Andrea rukom pokazujući prema dugom hodniku koji vodi do radionice.

I zaista, zahvaljujući dobrom srcu i angažmanu dviju teta, superstrojevi iz budućnosti preplavili su ne samo hodnik već i veliko stepenište na samom ulazu u čudesni svijet knjiga. Odrasli su tako kroz riječi, crteže i prve prototipe mogli saznati kako izgledaju i po kojem principu rade Elektraboz, Karimo, Kroki, vjetroelektričar Doki, grabilica Robi, vodeno-kišni sunčev stroj Solaris te mnogi drugi.

Spomenimo još i to da su se ove godine malo stariji osnovnoškolci pod vodstvom Dejana Gotala, okušali (a prema našim saznanjima radilo se o pravim profesionalcima) u intervjuiranju posjetitelja i autora na Sajmu, a što su drugoga dana svi mogli poslušati u Sa(n)jam radio emisiji Radija Pule.

Odista je lijepo znati da se u sklopu Sajma knjiga u Puli održava i jedna ovakva "mini" radionica gdje najmlađi ne samo da mogu saznati više o ozbiljnoj problematici energije i štednje i kreativno se izraziti na spomenutu temu, već da to mogu učiniti i kroz smijeh, igru i druženje. Zato, malci, vidimo se i sljedeće zime. Definitivno!

Božićno-novogodišnja izložba učeničkih radova

Korisno i zanimljivo

Grupa je na poslijetku prikupila oko 500 kuna. Dijelom su do te cifre došli zahvaljujući marketinškom triku tipa "platiš dva, dobiješ tri"

Drugi vikend u posljednjem mjesecu u godini, predbožićno vrijeme i gužva na ulazu u Opkrbni centar u Labinu. Sve je te subote ukazivalo na to da se u ovom prostoru održava tradicionalna prigodna prodajna izložba rukotvorina koje potpisuju učenici s područja Labinštine.

Svojim su se radovima u spomenutom centru predstavili polaznici Radionice za djecu s posebnim potrebama, produženih boravaka OŠ "Ivo Lola Ribar" na Katurama i OŠ "Matija Vlačić", štićenici Centra "Liče Faraguna" te učenici iz OŠ iz općina Labinštine. Bili su tu predstavnici OŠ "Vitomir Širola Pajo" u Nedešćini i Martinškom, kao i OŠ "Ivan Batelić", iz Raše i Koro-

Osnovna škola Ivo Lola Ribar, Labin

Osnovna škola Ivana Batelića, Raša

Radionica Labin zdravi grad

mačna. Svi su učenici zajedno sa svojim voditeljima, uglavnom na satovima likovne kulture, tjednima ili čak mjesecima marljivo i predano izrađivali božićne i novogodišnje ukrase, kako bi na prodajnoj izložbi u prosincu zaradili dovoljno da za svoju školu nabave potreban didaktički materijal. – Radili smo s puno ljubavi i s brižnošću. Nadamo se i dobroj prodaji, priznao nam je Stefano Šišović, učenik sedmog razreda i predstavnik školaraca iz OŠ "Ivan Batelić" iz Raše. Ukrase je Stefanova likovna grupa, učenici od 2. do 8. razreda, izrađivala dva mjeseca. Njihov rad pozorno je pratila profesorica likovne kulture Sonja Škalamera. Ova je grupa na poslijetku prikupila oko 500 kuna. Dijelom su do te cifre došli zahvaljujući marketinškom triku tipa "platiš dva, dobiješ tri". Svojim cvijetom od keramike "koji ne vene i ne miriše" pohvalila nam se Patricija Fatorić, iz Radionice za djecu s posebnim potrebama. – Napravila sam ptice, slona i zeca, govorila je Patricija potencijalnim kupcima i malo pomalo rasprodala svoje životinjsko carstvo, a i biljni svijet. Vrlo su traženi na istom štandu bili i mini božićni vijenci, u različitim bojama i s puno šljokica. Polaznici ove radionice radili su ih i kod kuće, kako bi ih napravili što više za prodajnu izložbu. Otkrila nam je to njihova voditeljica Katja Ćus. Polaznici radionice Zdravoga grada imali su pomoć i Zdenke Baričić, te Ines Sutil. Zanimljivim ukrasnim kamenjem i dekorativnim predmetima od voska isticao se štand Centra "Liče Faraguna". Prodavačice su bile profesorice Elide Juričić i Nadija Paunović, koje su štićenike spomenute ustanove u izradi ukrasa vodile zajedno sa svojim kolegicama, Nadijom Golja i Mirom Pilipo-

vić. Sa šljokicama i bojama u izradi božićno-novogodišnjih ukrasa poigrali su se i učenici odjeljenja OŠ "Ivan Batelić" u Koromačnu. Školu polazi tek troje učenika, Katarina, Martin i Luka,

Osnovna škola Ivana Batelića, PŠ Koromačno

a uz pomoć svoje učiteljice Alme Poljak u dva su mjeseca uspjeli napraviti puno toga. Samo dva tjedna za prosinačku prodajnu izložbu pripremali su se učenici OŠ "Vitomir Širola Pajo", iz matičnog odjeljenja u Nedeščini i područnog u Svetom Martinu. Ukrase je izrađivalo 20-ak djece od prvog do četvrtog razreda, na satovima razredne nastave i likovne kulture. Đake su vodile profesorice Ksenija Knapić, Loredana Gluščić, Jasna Pajcur i Andrea Kiršić. Pravim prodavačima pokazali su se učenici iz produženog boravka škole "Ivo Lola Ribar", koji su zarađen novac trpali u svoju kasicu prasicu. Ukrase su izradili uz pomoć učiteljica Sanje Matanović Rajković i Tine Blašković. Božićne dekoracije, čestitke i ogrlice nastale u OŠ "Matija Vlačić" prodavale su učenice starijih razreda. Uče-

Centar Liče Faraguna, Labin

Osnovna škola Matija Vlačić, Labin

nički radovi u ovoj su školi nastali pod nadzorom profesorica Nede Milenovski i Doris Franković. Gips, fimomasu i sav potrebni materijal za božićne ukrase školama je poklonio Holcim.

Dekoracije, čestitke, nakit i drugi predmeti nastali u školama u Labinu i okolici ukrašavali su tijekom proteklih blagdana brojne domove na području Labinštine, ali i šire. Tradicionalna prodajna izložba još se jednom pokazala korisnom za škole, a zanimljivom za kupce.

Osnovna škola Vitomir Š. Pajo, Nedeščina

Zahvaljujući dobrim ljudima ima nade za Sergeja

Humanost na djelu

Vrijeme je prolazilo, a prozor u svijet bio mu je laptop, pa je surfajući internetom došao i do tračka nade

Posljednji dani prošle godine u Bujama, Umagu, Novigradu i drugim obližnjim mjestima bili su obilježeni prigodnim koncertima, feštama, utakmicama, prodajnim izložbama i drugim manifestacijama koje su imale humanitarni cilj – pomoći mladom sugrađaninu Sergeju Fabcu da odlaskom u Firencu i zahtjevnom i složenom operacijom pokuša izaći iz invalidskih kolica. Sve do ljeta 2004. Sergej je živio normalno, poput svojih vršnjaka. No, nakon teške prometne nesreće u kojoj je, pri odlasku na posao, ozlijedio kralježnicu Sergej je vezan za invalidska kolica. Ne može pomicati donji dio tijela, ruke su sve slabije pokretne, sve je teže i olovku držati u rukama. Roditelji Ivanka i Klaudio, te sestra Sara, postali su mu glavni oslonac. Vrijeme je prolazilo, a prozor u svijet bio mu je laptop, pa je surfajući internetom došao i do tračka nade...

Na pregledu u Firenzi portugalski liječnik Carlos Lima mu je ulio nadu da može prohodati, ali za složenu operaciju i rehabilitaciju potrebno je imati 85.000 eura. Za njegovu obitelj nedostižno! Prije operacije Sergej mora obaviti posebne pripreme u spomenutoj bolnici u trajanju od desetak tjedana. Nakon kirurškog zahvata u Lisabonu koji će koštati 35.000 eura, Sergej će na posebnu rehabilitaciju (ponovno u Firenzu) koja će trajati dvadeset tjedana. Svaki tjedan ondje stoji 1.750 eura. Naravno, prvo su pokušali dobiti odobrenje i sufinanciranje od Hrvatskog za-

Sergej i otac Klaudio Fabac

I najmlađi su pjevali za Sergeja

S jednog od humanitarnih koncerata u Bujama

voda za zdravstveno osiguranje, ali dobili su negativan odgovor.

Uskoro se u Bujama čulo za Sergejevu želju, pa su počele akcije. Pokretali su ih prijatelji i dobri ljudi, pa je obitelj Fabac vidno dirnuta ovim humanim djelima zahvaljivala na svakom koncertu, izložbi, tamo gdje je mogla biti... Među prvim je Grad Buje pomogao s 3.500 eura, koliko je iznosila akontacija za rezervaciju mjesta na klinici u Firenzi. Slijedili su ostali, ljudi su davali koliko su mogli. Krenule su akcije u organizaciji bujske Zajednice Talijana koja se odrekla i svoje zarade za Praznik grožđa od 10.000 kuna. Isto toliko dala je obitelj Brajko iz Kućibrega, u akcije su se uključili veterani nogometaši (otac Klaudio je jedan od trenera u NK Buje), pa ptičari, škole, poduzeća, obrtnici, održani su mnogi humanitarni koncerti u Bujama, Umagu, Novigradu, Pazinu... Do sada je prikupljeno nešto više od polovice potrebnih sredstava. Roditelji Ivanka i Klaudio su iznenađeni takvim odazivom i primjerima humanosti. Ostatak će, kažu, sami negdje naći, nekako će se snaći. Važno je da Sergej već može krenuti na prve preglede i zahvate, ka složenoj operaciji, na put nade. Humanost se opet potvrdila na djelu, dobrih ljudi još ima. Svi oni koji to mogu i žele pomoći, neka se jave.

Dogovarali smo zajedničke buduće projekte

Evaluacijski sastanak 2007.

Domaćin ovogodišnjeg evaluacijskog sastanka svih udruga, institucija i ustanova koje su po natječaju dobile Holcimovo sponzorstvo za 2007. godinu bila je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije, odnosno Darka Spudić kao ravnateljica ustanove i moja malenkost kao stručna voditeljica. Sastanak smo održali u petak 23. studenog u lovačkom domu Muļjava na Petrovoj gori (za one manje snalažljive na karti – to je blizu Vojnića). Osim naše ustanove domaćina, sastanku su prisustvovali i predstavnici Javne ustanove Parka prirode Medvednica, zatim predstavnici jedne srednje i jedne osnovne škole iz Labina, Teatar Rugantino, Općina Klana, predstavnici devet udruga iz Karlovačke, Istarske, Krapinsko-zagorske, Primorsko-goranske županije i Grada Zagreba. Ispred Holcima Hrvatska s nama su bili Žarko Horvat i Moreno Bartolić.

Okupljanje je u domu počelo već oko 14 sati, a do 15 sati svi smo bili na broju. Dan je bio sunčan, ali prohladan i makar je dan prije padala obilna kiša, nikom nije palo na pamet da odusta-

ne od planiranog razgledavanja. Malo iza 15 sati krenuli smo u obilazak područja, u pratnji stručnog vodiča. Predviđeni lokaliteti prilično su udaljeni od samog doma pa smo u razgledavanje krenuli autima, putem uživajući u pogledu na gustu bukovu šumu. Obišli smo Kraljev grob – spomen obilježje kralju Petru Svačiću, arheološki lokalitet Pavlinski samostan koji je ujedno i najviši vrh Petrove gore te poznati spomenik s vidikovcem. Razgledavanje se pokazalo kao dobro iskorištena prilika za malo opuštajućeg smijeha, prijateljsko druženje i razgovor o najrazličitijim temama.

Nakon povratka u dom smjestili smo se u konferencijsku dvoranu i započeli nešto službeniji dio. Na samom početku sudionicima se kratkim pozdravom obratila ravnateljica Javne ustanove Darka Spudić koja je izrazila zadovoljstvo što je Holcim prihvatio našu kandidaturu za domaćina evaluacijskog sastanka te zaželjela svima uspjeh u novim projektima i aktivnostima. Nakon toga krenuli smo s prezentacijama projekata koje je vodila moja malenkost, uz povremene, ali mogla bih reći i spasonosne, intervencije gospodina

Čeda Perko, Eko grupa SŠ Mate Blažine, Labin

Valja primijetiti da su prezentacije redom odražavale ne samo ono što je u projektima uspješno ostvareno

Vinicio Cavenago, DŠM Koromačno

Ivan Perko, Liburna, Raša

Gordana Gadžić, Teatar Rugantino

Helena Traub, CNS, Karlovac

Žarka Horvata koji bi se našao pri ruci upravo u trenutku kad se činilo da je nešto pošlo krivo. Valja primijetiti da su prezentacije redom odražavale sve što je u projektima uspješno ostvareno, ali se također potpuno samokritično govorilo i o poteškoćama i propustima s kojima su projekti bili suočeni tijekom realizacije. Humora, pjesme i plesa tijekom prezentacija također nije nedostajalo.

Sve su prezentacije dovršene do 18 sati kada nam se u ime Holcima završnom riječju obratio

Žarko Horvat. Emotivnost i snagu njegovih riječi jednostavno nije moguće prepričati, ali vjerujem da su svakome od nas dale hrabrosti da i dalje ustrajemo u našim aktivnostima i projektima. Tako je i završio službeni dio evaluacijskog sastanka, a druženje sudionika nastavilo se još dugo uz vrlo ukusan domjenak sa specijalitetima lovačkog doma.

Vjerujem da je svakog sudionika ponaosob evaluacijski sastanak bio i zanimljivo i korisno iskustvo: slušajući o tuđim poteškoćama mogli smo

Robert Simčić, Općina Klana

Sandra Polić Živković, Nemesis, Škrijevo

naučiti kako da ih sami izbjegnemo, upoznavajući tuđe uspjehe mogli smo odabrati ponešto za svoje buduće aktivnosti a imali smo i priliku sjesti zajedno i dogovoriti zajedničke buduće projekte.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije još jednom zahvaljuje svim sudionicima na predivnom iskustvu zajedničkog evaluacijskog sastanka 2007. godine, veseleći se nekom novom susretu.

Damir Vrtar, Udruga Lijepa Naša, Lepoglava

Maja Božićević Vrhovčak, DOOR, Zagreb

Darka Spudić, Javna ustanova Karlovačke županije

Tajana Ban Čurić, Park prirode Medvednica

Televizijske zvijezde iz Koromačna

PRORAČUN OPĆINE RAŠA ZA 2008. GODINU

Prema odluci koju je u prosincu prihvatilo Vijeće Općine Raša, Proračun ove općine u 2008. godine veći je od 16 milijuna kuna. U odnosu na prethodnu godinu Općinski se budžet povećao za 10 %. Najveći dio prihoda općinari smatraju da se može očekivati od prireza i poreza na dohodak, što bi trebalo doseći 30 % ukupnog iznosa ovogodišnjega Proračuna.

TELEVIZIJSKE ZVIJEZDE IZ KOROMAČNA

Katarina Plazibat, Luka Jukopila i Martin Cukon pohađaju Područno odjeljenje raške Osnovne škole Ivana Batelića u Koromačnu, a od nedavno su poznate televizijske "face". Naime, njihova je škola bila tema jednog od priloga emisije Moja Istra (Medvid produkcija) koja se emitira na desetak lokalnih televizijskih postaja u Hrvatskoj. Glavne uloge imali su upravo Katarina, Martin i Luka, a o njima i školi govorili su ravnatelj raške škole Stanislav Horvat, učiteljica Sandra Zloić, školska kuharica Zlata Miličević, Martinova mama Lara Cukon, te raški načelnik Josip Pino Knapić. Zbog bolesti u snimanju nije sudjelovala profesorica Alma Poljak koja predaje učenicima, od kojih svaki čini po jedan razred.

VIŠE STIPENDIJA ZA RAŠKE UČENIKE I STUDENTE

Ove je školske i akademske godine u općini Raša 47 općinskih stipendista. Krajem prosinca Općinsko poglavarstvo donijelo je odluku o dodjeli 15 novih stipendija. Od tog broja ukupno 9 stipendija dodijeljeno je studentima prve godine studija, 2 su dodijeljene studentima druge godine studija. Srednjoškolicima koji se školuju van Labina dodijeljene su 4 stipendije. Raški studenti od svoje Općine mjesečno dobivaju 600 kuna, a učenike lokalna uprava podupire s 400 kuna mjesečno.

MONOGRAFIJA MARIJANA MILEVOJA

Početkom prosinca u prostorijama RKUD-a "Rudar" iz Raše predstavljena je monografija "Raša moje mladosti". Potpisuje ju labinski novinar i publicist Marijan Milevoj. Raša se u ovom svesku prezentira kroz stare razglednice. "Kartoline" su se skupljale 15 godina, a neke od njih otkrivaju nam da je općina Raša nekada obuhvaćala Podlabin i današnju općinu Barban. Monografiju je autor svom rodnom gradu, ujedno i najmlađem u Istri, poklonio za njegov 70. rođendan.

AKTIVNI RAŠKI KERUBINI

Liturgijsko-glazbeni zbor "Kerubini" iz Raše sa svojim je voditeljem don Vinkom Puljićem potkraj prošle godine bio vrlo zauzet. Pored svojih regularnih aktivnosti, koncem studenog članovi ove skupine bili su neizostavni dio programa trodnevne duhovne obnove koju je u Raši predvodio velečasni Zlatko Sudac. U prosincu su se Kerubini okušali i u kazališnoj glumi. Bili su među izvođačima u glazbeno-scenskom prikazu Štorija od Božića. Predstavu su izveli s članovima Kulturno-umjetničkoga društva "Ivan Fonović Zlatela" iz Kršana i Centra za kulturni turizam "Koraki" iz Opatije.

Računalni punkt za turističke informacije

CVIJET ZA LJEPŠI GRAD

Uoči Dana grada, 8. prosinca, u lepoglavskoj Galeriji bl. Alojzija Stepinca Turistička zajednica održala je završnu svečanost ekološko-turističke akcije Cvijet za ljepši grad. Svečanost je održana u lijepoj atmosferi, s panoima s više od 100 fotografija najljepših balkona, okućnica i poslovnih krugova, decentnom glazbenom pratnjom te pohvalom za ljepotu okućnica zaslužnim ženskim rukama što su je uputili predsjednik TZ-a Mirko Varović i član Županijskog poglavarstva Josip Paljak.

Tradicionalni štefanjski koncert

Dobitnici nagrada u akciji Cvijet za ljepši grad

TRADICIONALNI ŠTEFANJSKI KONCERT U LEPOGLAVI

Koncert što ga na Štefanje tradicionalno priređuju lepoglavski glazbenici i njihovi gosti ove je godine održan u prepunoj školskoj sportskoj dvorani. Limena glazba, Ženski zbor Collegium artisticum, Tamburaški sastav Klaruši, Mješoviti pjevački zbor KUD-a Klenovnik, Lepoglavski kaj, Plesna škola Ritmo i Glumačka družina Pušleki s gotovo 90-minutnim programom na posebnoj ukrašenoj bini oduševili su brojnu publiku. Nastupile su i vokalna solistica Štefanija Geček i recitatorica Branka Funda. Koncert je svojim građanima poklonilo Gradsko poglavarstvo Lepoglave, a čestitke svima uputio je gradonačelnik Marijan Škvarić.

RAČUNALNI PUNKT ZA TURISTIČKE INFORMACIJE

U Lepoglavi je u prosincu otvoren turistički infopunkt. U nazočnosti direktorice Turističkog ureda TZ-a Varaždinske županije Elizabete Dolenc, na ulazu u restauracija Ivančica otvorio ga je lepoglavski gradonačelnik Marijan Škvarić. Riječ je o računalnom punktu na kojemu turisti mogu dobiti najrazličitije informacije o smještajnim kapacitetima, prirodnim i kulturnim vrijednostima, ugostiteljskoj ponudi, cestovnim pravcima, kulturnim institucijama i slično. Uz hrvatski, sve informacije dostupne su i na engleskom i njemačkom jeziku.

ZA NOVOROĐENČAD OD 1000 DO 2000 KUNA

Ražalošćeni poraznim demografskim trendovima na svom području, lepoglavski gradski vijećnici odlučili su od ove godine povećati novčanu potporu roditeljima za novorođenčad. Umjesto dosadašnjih simboličnih 500 kuna, roditeljima prvorođenčadi Grad će isplatiti 1000 kuna, za drugo dijete 1500 kuna, dok će za svaku treću i dalju prinovu u obitelji iz gradske blagajne roditeljima biti isplaćeno po 2000 kuna.

Prizor iz Dječjeg vrtića Lepoglava

Oslić – najrasprostranjenija bijela riba u Jadranu

Ako slučajno čujete od nekog ribolovca da kaže da ide u lov na morsku štku nemojte misliti da je malo skrenuo. On ide loviti svima nama tako dobro poznatog oslića. Naime, njegov latinski naziv *Merluccius* doslovno znači "morska štuka". Oslić, pišmolj, lov, mol, tovar, azinel, osal, ugota, murluc samo su neki od domaćih naziva najbrojnije i najrasprostranjenije bijele ribe Jadranskog mora. Nježno tijelo, s jedva primjetnim ljuskama, izduženog je i vretenastog oblika s nešto krupnijim prednjim dijelom. Peraje su mu dobro razvijene tako da je dosta brz i pokretljiv.

Može imati težinu veću od 10 kg i dužinu do 1,25 m. Živi u morskim dubinama (do 300 m) sjevernog Jadrana, zapadnog dijela Atlantika do Islanda te uz afričku i sjevernoameričku obalu.

Oslić je najčešća riba u ulovima kočara sa sjevernog Jadrana tako da je u ponudi naših ribarnica, posebno sjevernojadranskih, oslić jedna od najstandardnijih riba.

Svježi oslić prepoznaje se po čistim i bistrim očima, svježim crvenim i dobro prijanjajućim škrgama te po napetoj i sjajnoj koži. Najbolje ga je pripremiti istoga dana kada je i kupljen. Oslić ima bijelo mekano i sočno meso, izvrsna okusa i lako probavljivo, a po energetske i nutritivne

vrijednosti jedna je od najznačajnijih namirnica u ljudskoj prehrani. Ova riba ujedno je prepoznatljivo temeljno obilježje mediteranske prehrane kao modela zdrave prehrane. Po svojoj strukturi spada u dijetetske namirnice jer ima malu količinu masnoće, a time i manju energetske vrijednost. Zbog toga se može uklopiti u bilo koju vrstu dijeta, kao i u bolesničku prehranu. Energetska vrijednost oslića iznosi 330 kcal na 100 g svježe namirnice.

Za uspješno pripremanje svakog ribljeg jela od oslića vrlo je važno čišćenje: odrezati peraje, očistiti ribu od krljušti, odstraniti joj utrobu i crnu trbušnu kožicu, zatim je oprati pod mlazom tekuće vode. Nakon toga oslića treba posušiti i sa svih strana obilno poprskati limunovim sokom. Na taj se način vezuje miris ribe, a meso ostaje bijelo i čvrsto. Po površini oslića lagano utrljajte sol i mješavinu začina, a zatim ga kuhajte, pecite ili pržite.

Zbog laganog filetiranja i odvajanja kostiju, oslić možete koristiti za pripremu ribljih salata u kombinaciji s maslinovim uljem ili uz dodatak umaka na bazi majoneze. Osim toga, izvršno pristaje uz svježe i kuhano povrće.

Ovoga Vam puta nudimo ideju za brzi, ali lagani ručak. Recept se zove Oslić na šibenski način.

Oslić na šibenski način

Potrebni sastojci:

- ½ kg fileta oslića
- 2 žumanjka
- 2,5 dl vrhnja za kuhanje
- 2-3 češnja češnjaka, peršin list, sol, papar, maslinovo ulje

Postupak

Filete oslića posoliti i po želji popapriti. Složiti ih u posudu za pečenje prethodno namazanu maslinovim uljem. U zdjeli pripremiti preljev od žumanjka, vrhnja, isjeckanog peršin lista i češnjaka. Preljev preliti preko fileta oslića i staviti peći na 180°C oko 30 minuta. Kao prilog predlažemo kuhani krumpir i kupus salatu.

Dobar tek!

